

Instruks for behandling av henvendelser om kritikkverdige forhold utført i tjeneste i politi- og lensmannsetaten

Fastsatt 21. november 2005 av Justisdepartementet i medhold av politiloven § 29, med endringer fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet 19. februar 2015, 23. september 2016 og 11. februar 2019.

§ 1. Anvendelsesområde

Instruksen regulerer behandling av henvendelser fra publikum om påståtte kritikkverdige forhold utført i tjeneste i politi- og lensmannsetaten.

Instruksen kommer ikke til anvendelse for henvendelser som gjelder:

a) Tjenesteutøvelse hvor det hevdes at en ansatt i politiet eller påtalemyndigheten har begått straffbare forhold.

b) Straffeprosessuelle avgjørelser og annen tjenesteutøvelse av straffeprosessuell karakter.

c) Forvaltningsmessige avgjørelser.

d) Saker som behandles av Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget). Såfremt en klage er til behandling i EOS-utvalget, er det ikke til hinder for at politimesteren eller sjef for Politiets sikkerhetstjeneste behandler den del av saken som berører kritikk av den politifaglige tjenesteutøvelsen.

§ 2. Formål

Formålet med instruksen er å ivareta borgernes rettsikkerhet ved å sikre en betryggende og ensartet behandling av henvendelser som nevnt i § 1.

§ 3. Mottak og registrering av henvendelser

Politiet skal sørge for at enhver henvendelse som nevnt i § 1 blir registrert. Dersom henvendelsen fremsettes muntlig, skal politiet snarest sørge for å få den nedskrevet. Registrering skal utføres på en slik måte at det enkelt kan fremskaffes statistiske opplysninger.

§ 4. Saksbehandling

Saken avgjøres av politimesteren, sjef for særorganet eller sjef for Politiets sikkerhetstjeneste. Politimesteren, sjef for særorganet eller sjef for Politiets sikkerhetstjeneste kan delegere ansvar for saksforberedelse. Gjelder henvendelsen politimesteren eller sjef for særorganet behandles og avgjøres saken av Politidirektoratet.

Under behandlingen av saken skal det om nødvendig innhentes supplerende opplysninger fra klageren, berørte tjenestepersoner og andre, slik at saken er så godt opplyst som mulig.

Saken skal som hovedregel være ferdig behandlet innen en måned etter at politiet mottok den. Når det ikke er mulig å overholde denne fristen, gis klageren skriftlig informasjon om dette, med opplysning om når saken antas å være ferdig behandlet.

§ 5. Avgjørelsen

I avgjørelsen skal det fremkomme hvordan saken er vurdert og begrunnelsen for utfallet. Avgjørelsen skal formidles til klager og innklagede. Klageren må gjøres oppmerksom på adgangen til å påklage avgjørelsen.

§ 6. Klage på utfallet av saken.

Klage på utfallet av saken forelegges Politidirektoratet for ny vurdering. Klagen sendes via politidistriktet som har behandlet klagen. Dersom henvendelsen ble behandlet og avgjort av Politidirektoratet i første instans, forelegges avgjørelsen Justis- og beredskapsdepartementet for ny vurdering.

Klage på utfallet av saken mot personer ansatte i Politiets sikkerhetstjeneste, Den sentrale enhet, forelegges Justis- og beredskapsdepartementet for ny vurdering.

§ 7. Rapportering

Politidistriktene og særorganene skal årlig rapportere til Politidirektoratet om saksbehandling, herunder om antall henvendelser, hva som var gjenstand for henvendelsen og om utfallet av saksbehandlingen. I tillegg skal det gjøres rede for hvilke tiltak som ble satt i verk for å hindre kritikkverdige forhold.

Politidirektoratet skal med bakgrunn i mottatte rapporteringer nevnt i første ledd deretter utarbeide en årlig rapport. Denne skal gjøres offentlig tilgjengelig på egnet måte. Politiets sikkerhetstjeneste, Den sentrale enhet, skal utarbeide en tilsvarende årlig rapport.

Politidistriktene og særorganene skal sende kopi av saker med grunnlag for kritikk til Politidirektoratet.

Politiets sikkerhetstjeneste, skal på tilsvarende måte sende kopi av saker med grunnlag for kritikk til Justis- og beredskapsdepartementet.

Justis- og beredskapsdepartementet kan gi nærmere bestemmelser om rapportering etter denne instruksens.

§ 8. Utfyllende bestemmelser

Politidirektoratet kan gi utfyllende bestemmelser til gjennomføringen av instruksens.

§ 9. Ikrafttredelse

Instruksens trer i kraft 1. mars 2019.